

TIBBIY TA'LIMDAGI INNOVATSIYALAR

G'afforov O'ktamjon Ravshanovich

Respublika shoshilinch tez yordam ilmiy markaz Buxoro filiali,
vrach toksikolog

Bugungi kunda ta'lim sohasidagi davlat siyosatining strategik maqsadi modernizatsiya qilingan iqtisodiyot talablariga to'la javob beradigan ta'limning qulayligini oshirishdan iborat bo'lib, bu kasb-hunar ta'limi sifatini oshirishni anglatadi. Zamonaviy ta'lim muassasalarida ichki zaxiralarni izlash orqali yuqori sifatli ta'lim natijalarini ta'minlash zarurati bilan duch kelmoqda, bu faqat kompetensiyaga asoslangan va modulli yondashuvlarni amalga oshiradigan zamonaviy pedagogik texnologiyalarni faol joriy etish, ta'limni tashkil etishni texnologik ta'minlashni o'zgartirish mumkin.

Tibbiyot ta'lim muassasasi bitiruvchilari kasbi haqidagi g'oyalar kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodologiyasini yaratishda istiqbollarni ochadi Tibbiyot ta'lim muassasalarida pedagog kadrlarga qo'yiladigan malaka talablarini, shuningdek, kasbiy pedagogik faoliyatga qo'yiladigan yangi talablarni hisobga olgan holda tibbiy ta'lim tizimining xususiyatlari va dizaynini o'rganish zarurligini aks ettiruvchi kasbiy standartlarni ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega. Bugungi davrda tibbiyot ta'lim muassasasi o'qituvchisining kasbiy o'qituvchilik faoliyatiga yoki malakasiga tayyorligini baholash mezonlari deyarli mavjud emas. O'qituvchining kasbiy muhim shaxsiy fazilatlarini mezonlari ham hisobga olinmaydi. Kasbiy ta'lim dasturlarini yaratish va amalga oshirish, ta'lim mazmuni va jarayonini individuallashtirish imkonini beradigan o'quv, ilmiy va uslubiy ta'minot tibbiyot ta'lim muassasalarida o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligi, qayta tayyorlash va malakasini oshirishni amalga oshirishni qayta ko'rib chiqishni talab qiladi.

Tibbiyot ta'lim muassasasi o'qituvchisi faoliyatining asosiy mazmuni o'quv, tarbiyaviy, tashkiliy va ilmiy-tadqiqot funksiyalarini bajarishni o'z ichiga oladi. Zamonaviy ta'limning o'ziga xos xususiyati shundaki, fan o'quv jarayoniga tobora ko'proq kiritilmoqda va shuning uchun o'qituvchining vazifasi ilmiy axborotni zamonaviy darajada o'quv ma'lumotlariga aylantirishdir. Ma'ruzalarning ilmiyligidan qoniqish ko'rsatkichi yuqori. O'qitish ma'ruzalarda tizimlilik, izchillik, mavzuning to'liq yoritilishi va ilmiy yutuqlarni qadrlaydi. Pedagogik faoliyatning maqsadlari ko'p funksiyali bo'lib, murakkab pedagogik vazifalar aniq fanlarni o'qitishning zamonaviy usullaridan foydalangan holda hal qilinadi va turli sohalardagi bilimlarni sintez qilishni

o'z ichiga oladi, bu o'qituvchi yuqori darajadagi mutaxassislarni tayyorlash uchun muayyan dasturlarni ishlab chiqishda taqdim etishi kerak.

Texnika va texnologiya sharoitida o'qituvchilarning ish sifatiga qo'yiladigan talablar sezilarli darajada oshib bormoqda va ularning uslubiy tayyorgarligi darajasi o'quv jarayonining zamonaviy talablariga to'liq javob bermaydi. Bunday qarama-qarshiliklarni eng munosib tarzda ta'minlaydigan shaxsning shaxsiy fazilatlarini, xulq-atvori, qadriyat yo'nalishlari va motivatsion sohasini rivojlantirishning maqsadli va ko'p faktorli pedagogik jarayoni bo'lgan o'qituvchilarni tayyorlashni ilmiy asoslangan tashkil etish yordamida hal qilish mumkin. Individuallik va faoliyat shartlarini muvofiqlashtirish. Ijobiy natijaga erishish o'qituvchining uslubiy tayyorgarligi mazmunini optimallashtirish, individual va o'qituvchining o'z-o'zini tarbiyalashiga rahbarlik qiluvchi uslubiy ish shakllari va usullarini tanlashga tabaqalashtirilgan yondashuv. O'qituvchilarning uslubiy tayyorgarligining pedagogik mohiyati - bu o'quv mashg'ulotlarining barcha turlarini, o'quv jarayonini uslubiy ta'minlashning turli shakllarini sifatini oshirish, o'quv jarayonini takomillashtirish va takomillashtirish maqsadida uslubiy bilim, ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirishning maqsadli tashkil etilgan jarayonidir.

Zamonaviy yangi ta'lim texnologiyalari ta'lim tizimiga asoslanadi, bu erda o'rganish bilimda emas, balki uni "olish" usullari, shakllari va usullarida sodir bo'ladi, ya'ni. ijodiy tasavvur va zukkolikni shakllantirish, bo'lajak mutaxassislarning aqliy faoliyati tarkibini o'zgartirish, keyinchalik "olingan bilimlarni" kasbiy faoliyatda qo'llash bilan ilmiy va kognitiv faoliyat metodologiyasi.

Muammoli modulli o'qitish texnologiyasi bilimlarni ijodiy o'zlashtirish ko'nikmalarini shakllantiradi, ijodiy va kasbiy faoliyatda ma'lum tajriba to'plash bilan kasbiy muammolarni mustaqil ravishda hal qilish qobiliyatini rivojlantirish, o'rganish motivlarini shakllantirish, kelgusi kasbiy faoliyatga qiziqish; ilmiy va kognitiv ehtiyojlar, o'quv materialini idrok etishning multimodalligini ta'minlash, kasbiy yutuqlarda, shaxsiy va kasbiy rivojlanishda barqaror motivatsiyani shakllantirish. Muammoli modulli o'qitish texnologiyasi oliy kasbiy ta'limni isloh qilish sharoitida yangi muammolarni hal qilishga qodir bo'lgan ta'lim texnologiyasini ifodalovchi modulda muammoni qurish va shakllantirish bilan muammoli vaziyat yaratishni o'z ichiga oladi. O'qituvchi tomonidan aniqlangan muammoni hal qilish uchun o'quvchining mustaqil ishini tashkil etish, o'quvchilarni muammosini shakllantirish va hal qilish uchun mustaqil izlanishga jalb qilish bilan bilimlarni taqdim etishni o'z ichiga oladi. Bitiruvchilarning zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etishdagi asosiy sa'y-harakatlari idrok, e'tibor, xotira va fikrlashning kognitiv jarayonlari

ishtirok etadigan aqliy harakatning axborot-operativ komponenti va usullarini shakllantirishga qaratilgan.

Xulosa o'rnida, zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanishning muhim tarkibiy qismi o'quv materialini taqdim etishning moslashuvchanligi va mumkin bo'lgan qayta tuzilishidir. Uslubiy vazifa - o'qitishning intensiv vositalari va shakllaridan to'g'ri foydalanish yo'llarini topish va zamonaviy pedagogik texnologiyalardan oqilona foydalanishning ko'rsatkichlaridan biri talabalarning o'quv faniga qiziqishi, mustaqil faoliyatga intilishi, kasbiy va martaba o'sishi. Ta'lim muassasasining bosqichma-bosqich zamonaviy ta'lim texnologiyalariga o'tishi tibbiyot ta'limi tizimiga yangi sur'at bag'ishlaydi va oliy tibbiy ta'limni rivojlantirishning innovatsion yo'liga o'tish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Romantsov M.G., Melnikova I.Yu. Pedagogik texnologiyalarni orqalik tibbiy ta'limdagi innovatsionlar // Zamonaviy tabiatshunoslik yutuqlari. – 2015. – No 2. – B. 189-194;
2. Mustaqillik: izohli ilmiy-ommabop lug'at / Mualliflar: M.Abdullaev, I.Abdullaeva, G'.Abdurazzoqova va boshq. – T.: SHarq NMK, 2000. – 320 Qo'shimcha adabiyotlar
3. Мындыкану В.М. Педагогическая техника и мастерство учителя.– Кишинев «Штиинца», 1991.– 196 с.
4. Gaffarov.L.X. "Tabaqalashtirilgan ta'lim dasturlari asosida o'quvchilarni kasbiy kompetentligini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish" Ped. fan fal. dok. diss avtoref-T:2023-140b
5. GL Khasanovich. Possibilities Of The Infocommunication Base In Teaching On Differentiated Educational Programs In Professional Educational Institutions - Berlin Studies Transnational Journal of Science and ..., 2022